

OPREDELITEV/predstavitev PREDMETA

Predmet BIVALNA KULTURA (BVK) je izbirni strokovni predmet na Umetniški gimnaziji-likovna smer, ki se ukvarja z načinom življenja ljudi in njihovo kulturo skozi prostor in čas.

Raziskovanje bivalne kulture je povezano z narodno identiteto in s kulturno pripadnostjo posameznika, ki skozi raznolikost in različnost oblikovanega prostora in krajine spoznava kontinuiteto razvoja svojega naroda v primerjavi z drugimi.

Pojem bivalna kultura zajema način življenja v grajenem in širšem življenjskem okolju s poudarkom na varovanju okolja, izkoriščanju čistih energij in na povezanosti človeka z naravo. Človek, z osnovnimi potrebami bivanja, dela in počitka, vseskozi dejavno vpliva na življenjski prostor.

Človek je kot drevo; drevo brez korenin podleže viharjem. Prav tako človek, narod, civilizacija. Naše korenine se zrcalijo v etnološki dediščini. Čim močnejše so, tem trdnejše deblo ima. Krošnja je naše bivalno okolje – stanovanje, osnovna bivalna celica vsake naselbinske kulture, plodovi so naši predmeti, brez katerih si ni mogoče zamisliti našega bivanja in obstoja.

Predmet dijake usmeri v zavedanje okolja kot celote z interdisciplinarnim znanstvenim in umetniškim pristopom oblikovanja prostora. Še več, predmet bivalna kultura povezuje znanja vseh ostalih predmetov in drugih znanosti kot so filozofija, psihologija, geologija,...jih smiselno nadgrajuje in omogoča splošno razgledanost in širino znanja.

Predmet se poučuje v 3. in 4. letniku v skupnem obsegu 280 ur in je eden od temeljnih predmetov. V primeru, da dijak ni opravil vseh obveznosti, ni dosegel zahtevanih standardov znanja (učnih ciljev) ali ni dosegel predpisanega odstotka prisotnosti pri pouku, se ga ne glede na pridobljene ocene v ustrezni dokumentaciji (redovalnica) oceni z »ni dosegel minimalnega standarda«.

Opredeljujejo ga naslednji vsebinski sklopi:

- etnologija,
- kultura stanovanja,
- arhitekti 20. in 21.stoletja,
- urbanizem,
- urejanje krajine.

Vsi sklopi omogočajo obravnavo načinov vizualizacij in različnih tehnik prezentacij v slovenskem in prvem tujem jeziku.

- Opis, opredelitev in razlaga
TEMATSKIH SKLOPOV IN VSEBIN za šol.l. 2025 – 2026
PRI PREDMETU BIV3 in BIV4
- **Okvirni načrt ocenjevanje**

CILJI PREDMETA

Cilj predmeta bivalna kultura je na eni strani povezovanje z vsemi splošnimi in strokovnimi predmeti na umetniški gimnaziji-likovna smer preko vsakoletnih projektov, nalog in strokovnih ekskurzij ter z drugimi socialnimi partnerji.

Splošni cilji z vidika aktualnosti in razvoja znanosti so:

- omogoča in spodbuja skupinsko delo, različnost mnenj in interpretacij, usklajevanje znotraj skupin ter javno nastopanje s predstavitvijo lastnih kreativnih idej in likovnega izraza;
- razvijanjem znanja o ekologiji, sonaravnem bivanju, lokacijski teoriji, alternativnih virih ogrevanja in hlajenja, biološko razgradljivih materialih in vodnih virih;
- razvija kritično analizo znanstvenih in strokovnih člankov, publikacij in internetnih prispevkov;
- spodbuja individualno raziskovalno delo;
- cilj predmeta je izrazito poudarjanje trajnostnega razvoja bivalnega okolja.

Pri predmetu dijakinje/dijaki:

- razvijajo nacionalno identiteto ter občutek pripadnosti prostoru, kulturi in zgodovinskemu spominu;
- spoznavajo etnološko dediščino kot temelj identitete posameznika in naroda;
- razumejo širšo kulturno dediščino; s tem spoznavajo in sprejemajo različnosti in značilnosti drugih narodov;
- spoznavajo bivanjsko kulturno dediščino pri nas in v svetu;
- razvijejo poznavanje in razumevanje bivalnih parametrov;
- opredeljujejo bistvo soodvisnosti bivanja človeka in narave;
- razvijajo kritični diskurz o vplivih na kvaliteto oblikovanja prostora in življenja;
- razvijajo in poglobljajo talent ter motivacijo za različne likovne študije;
- spoznavajo samostojno kritično vrednotenje in razvijajo njim lastne likovne izpovedi;
- spoznavajo smernice sodobnega arhitekturnega, urbanističnega in krajinskega oblikovanja;
- dajejo pobude in predloge o vsebini in izvedbi projektih nalog in nastopnih predavanj;
- na različne načine predstavijo svoje izdelke: grafično, slikovno, pisno, ustno, zvočno in večpredstavno.

Predmet omogoča dijakom pridobivanje bogatih in kvalitetnih znanj s področja etnologije, arhitekture, urbanizma, urejanja krajine s poudarkom na trajnostnem razvoju oblikovanja prostora.

UČNA SREDSTVA IN PRIPOMOČKI

Strokovna izvedba teoretičnega in praktičnega dela predmeta je mogoča v učilnicah birojskega tipa, ki imajo dnevno svetlobo (severno), možnost popolne zatemnitve, fleksibilnost opreme, stalno postavitvijo LCD projektorja z velikim platnom in računalnikom.

Ostala potrebna učna sredstva in pripomočki:

- slikovno gradivo,
- učni listi,
- reprodukcije,
- monografije,
- primeri izdelkov dijakov,
- primeri iz narave,
- internet.

- fotokopirni stroj,
- skener,
- tiskalnik,
- diaproyektor,
- videorekorder,
- software programi (Windows, Autocad, Acadbau).

MERILA ZA OCENJEVANJE

PREVERJANJE in OCENJEVANJE ZNANJA

A. Pisno:

PISNO OCENJEVANJE ZNANJA. Z njim se ocenjuje določen sklop predelane učne snovi, s poudarkom na teoretičnem znanju. Dijak, ki pristopi k pisnemu ocenjevanju znanja mora svoj pisni izdelek oddati, tudi če ga ni rešil.

NALOGE / IZDELKI DIJAKOV / SEMINARSKE NALOGE / DOMAČE NALOG. So vir informacij o dejanskem znanju in kreativnosti dijakov, o tem, koliko se zavedajo teoretičnih predstavitevno-tehničnih problemov v praktični rabi. Predstavitvene naloge ali programe mora dijak obvezno oddati do določenega datuma. V primeru, da profesor zaradi neupravičenih razlogov ne dobi izdelka dijaka do predvidenega datuma oddaje, ga lahko oceni po drugačnih kriterijih ali ga sploh ne oceni. Med praktične izdelke se štejejo tako predstavitevno tehnične naloge, ki so bile narejene pri pouku kot doma.

PROJEKTNA NALOGA. Se izvaja po fazah in se odda do določenega datuma v pisni obliki v ustrezni mapi ali digitalno (v tem primeru mora biti tudi sprintana in oddana v mapi). Lahko se odda tudi v obliki razstavnega panoja (max. A1 format) ali po navodilih izdelana MAKETA. Ocenjujejo se lahko tudi po sklopih z vmesnimi ocenami. Projektno nalogo dijak javno predstavi v razredu.

OCENJEVANJE DOMAČIH NALOG/PROJEKTHNIH DEL - v kolikor profesor presodi, da ne more pridobiti dovolj ocen iz vaj/izdelkov nastalih med rednim poukom, se lahko posluži tudi ocenjevanja domačih nalog in dodatnih projektnih del.

B. Ustno:

ZAGOVOR NALOG zahteva dijakovo ustrezno argumentacijo o določenem predstavitevno tehničnem problemu.

ZAGOVOR oz. PREDSTAVITEV NALOG, ki jih dijaki predstavijo sošolcem, lahko tudi prek sodobnih medijev in s pomočjo druge izobraževalne tehnologije. Skupna ocena je sestavljena iz preverjanja teoretičnega znanja in ocene predstavitevno

tehničnih rešitev. Obe oceni sta enakovredni. Vrednotenje dela poteka sproti in ob zaključkih posameznih poglavij. Delo dijakov se ocenjuje glede na dana izhodišča, pomemben je delež, ki ga oblikujejo dijaki sami, ko je govora o projektnem delu. [USTNO OCENJEVANJE TEORETIČNEGA ZNANJA](#): je potrebno samo v primerih pomanjkanja ali popravljanja pisnih ocen.

Dijaki so dolžni k vsaki šolski uri prinesiti ustrezne risarsko tehnične pripomočke in materiale. V kolikor nimajo ustreznih pripomočkov in materialov, so dolžni izdelati nalogo tudi z drugimi razpoložljivimi pripomočki / materiali, ki jih imajo s seboj, kar posledično vpliva na končno oceno predstavitveno – tehnične naloge oz. izdelka. Vsi likovni izdelki so last šole do zaključka izobraževanja posameznega dijaka in se lahko uporabljajo za razstave in drugo promocijo šole. Boljše likovne izdelke obdrži šola za arhiv s privoljenjem dijaka avtorja.

[PISNO OCENJEVANJE ZNANJA BIV](#)

Pri PISNEM OCENJEVANJU ZNANJA ima vsaka naloga vrednost izraženo v točkah. Točke preračunane v odstotke so osnova za oblikovanje ocen od 1 do 5: do 49% = NEZADOSTNO (1)
50 do 59% = ZADOSTNO (2)
60 do 74% = DOBRO (3)
75 do 89% = PRAV DOBRO (4)
90 do 100% = ODLIČNO (5)

[OCENJEVANJE BIV NALOG/IZDELKOV/DOMAČIH NALOG](#)

Predstavitveno tehnične naloge oz. izdelke v ožjem smislu ocenjujemo po posameznih merilih:

- [USTVARJALNOST](#) Ocenjuje se dijakova izvirnost pri oblikovanju naloge znotraj njenih omejenih zahtev. Pri tem je potrebno upoštevati čimbolj zanimivo in uporabno rešitev.
- [UPORABA PREDSTAVITVENO-TEHNIČNEGA ZNANJA IN UPOŠTEVANJE ZAHTEV NALOGE](#) Dijak mora na podlagi točnih navodil v predstavitveno-tehnični nalogi, dokazati poznavanje osnovnih likovnoteoretskih problemov in sposobnost njihove praktične aplikacije v različnih delovnih ali materialnih pogojih.
- [TEHNIČNA IZVEDBA](#) Dijak mora biti dosleden v izvedbi izbrane tehnike. Z načinom izvedbe mora harmonično združiti zahteve naloge in lasten način (stil - dikcijo) prikaza ideje, ki se lahko veže na določeno likovno tehniko ali material.
- [ZAGOVOR IZDELKA](#) Dijak mora v zagovoru znati pojasniti uporabo predstavitveno-tehničnih sredstev v svoji rešitvi. Znati mora (kritično) obrazložiti svojo idejo in načine s katerimi je rešil glavni problem naloge oz. in kako uspešne so se pokazale njegove rešitve v praksi.

[MERILA ZA OCENJEVANJE BIV IZDELKOV oz. DOMAČIH NALOG](#)

[OCENJEVANJE PROJEKTHNIH NALOG](#)

Pri projektnih nalogah se oceni:

- samoiniciativnost pri iskanju inovativnih rešitev;
- upoštevanje faz oblikovalskega procesa
- predstavitev ideje: inovativen pristop pri predstavitvi (prosojnica, plakat, druge oblike), zanimiv izbor slikovnega gradiva (skic, predstavitvenih risb, fotografij ...) in inovativen način predstavitve-nastop (samostojnost interpretacije);
- analiza, predstavitev in interpretacija informacij, korelacija z drugimi področji;
- lastno mišljenje in vrednotenje.

[MERILA ZA OCENJEVANJE PROJEKTHNIH NALOG](#)

[ZAGOVOR/PREDSTAVITEV SEMINRASKIH in PROJEKTHNIH NALOG](#)

ZAGOVOR PREDSTAVITVENOTEHNIČNIH/ DOMAČIH / PROJEKTHNIH ter SEMINARSKIH NALOG

USTNO OCENJEVANJE TEORETIČNEGA ZNANJA: samo v primeru pomankanja ocen ali popravljanja negativne ocene
MERILA ZA USTNO OCENJEVANJE TEORETIČNEGA ZNANJA.

DOSEGANJE STANDARDOV ZNANJA IN UČNIH CILJEV SE OCENJUJE: